

Késik, de meddig?

(Folytatás az 1. oldalról.)

dál a gyógyszerész kar épülete, a Dóm téri intézetek — nem finansziális problémák miatt haladnak bosszantó lassúsággal. Hanem azért, mert a DÉLÉP és a Szegedi Építőipari Vállalat — hol munkaerő, hol anyag, hol egyéb — okokra hivatkozva sorozatosan megszegi a szerződésben foglaltakat, állandóan későbbre és még későbbre tologatja az elkészítési határidőket. A DÉLÉP igazgatója szerint a kisbiológiai intézetet idén szeptemberben átadják, s utána megkezdik az I. és II. sz. Belgyógyászati Klinikák közötti intenzív osztály, majd a sebészeti klinika emeletrépitését. — A kérdés csak az, hogy a hátralevő négy hónapban a mostanában az építkezésen napi egy munkában dolgozó 6-8 munkás képes lesz-e ezt az ígéretet teljesíteni? A Szegedi Magas- és Mélyépítő Vállalat is igéri, hogy szeptemberre átadja a Gyógyszerésztudományi Kar épületét, amelynek felújításán már három éve dolgoznak. — A munkatempót figyelemmel kísérve azonban ez sem tűnik valószínűnek.

Pedig ezeknek az építkezéseknek befejezésére égetően szükség lenne az egyetemnek, mert átadásuk mintegy láncreakció-szerűen egy sor, a jelenlegi szűk kubarúrából a zsúfoltságból eredő gondon tudna segíteni. Az egyetem vezetői ugyanis úgy tervezik, hogy például a Szemészeti Klinika alagsorából kitelepülő gyógyszerészeti intézetek helyiségeiben éttermet rendeznének be, ami javítaná az egyetemi étkeztetés helyzetét. A gazdasági hivatal épületében levő konyha kapacitását új technikai berendezések növelik, a szakszervezet mostani klubhelyiségében is éttermet rendeznek be — a klubot leköltöztetik az alagsorba — mindenképpen azon igyekeznek, hogy a jelenlegi hosszas sorbanállást, éttermi zsúfoltságot minél előbb megszüntessék. — A biológiai tömb átadása után a Biológiai Intézet Kossuth Lajos sugárút 35. szám alatti épületében egyetemi bölcsődét, óvodát, kívánnak létesíteni — régi jogos igényét teljesítve az egyetem dolgozóinak. Ide kerülne át a Beloiannisz térről az egészségügyi Szervezési Intézet, így növekszik a Dóm téri intézetek területe és könnyebben oldhatják meg az elavult víz, gáz és villanyvezetékek felújítását. Ez a felújítás és az egyetem többi intézetének folyamatos karbantartása persze csak akkor haladhat zökkenőmentesen és eredményesen, ha a klinikák, az intézetek vezetői és dolgozói az eddiginél több türelmet és megértést tanúsítanak, maguk is azon lesznek, hogy minél gyorsabban fejezdhessék be egy-egy területen a munka.

Alkalmazkodni kell az építőipar időbeosztásához is, mert

csak az oktatási szünetre nem lehet korlátozni a munkákat. — A kapacitást a belső, teljesített munkáknál lehet jobban hasznosítani, de ehhez megértésre — reális előrelátásra — és jobb szervezésre van szükség.

Gyakorlati képzés tanterem nélkül

A kerekasztal beszélgetésen elmondták az egyetem vezetői azt is, hogy a napokban az egyetemi pártbizottság kibővített ülésen tárgyalta az építkezések helyzetét, perspektíváit. Határozatba foglalták, hogy elsősorban — a folyamatban levő építkezések befejezése s a jövő hónapban kezdődő 65 személyes nővér-szállás építkezésének minél előbbi befejezése mellett — ebben az ötéves tervben szorgalmazni kell az ideg- és elmegyógyászati, és a II. sz. sebészeti klinika építésének megindítását, s azzal együtt a központi kazánház és mosoda létrehozását.

Mindez azonban egyelőre sajnos nem sokat változtat az egyetemen folyó oktatás feltételein — csak a gyógyszerész hallgatók oktatása lesz könnyebb, ha a kar épületébe visszaköltöznének. A tervekben egyetlen nagyobb tanterem építése szerepel (az ideg-, elme klinika leendő épületében) a klinikák többségén továbbra sem lesznek olyan helyiségek — szemináriumok, laboratóriumok —, ahol a medikusok gyakorlati foglalkozásait tarthatnák. — Maradnak a folyosókon állva, ablakpárkányon ülve, a betegekkel és ápoló személyekkel egymást kölcsönösen zavarva. Ilyen körülmények között nyilván eleve lehetetlen vállalkozás a gyakorlati képzés eredményességét olyan fokon növelni, ahogyan azt az új tantervi irányelvek szerint tervezik. Az egyetem próbál javítani a helyzeten — például azzal, hogy félevenként egy-egy hónapos vidéki kórházi gyakorlatra helyezi el hallgatóit —, anyagi és kubarúrá feltételei azonban nem biztosítják az egyetemen belüli gyakorlati képzés hatékonyságának növelését. Szükségesnek látszik az oktatás gondjaiban is az Egészségügyi Minisztérium és a Művelődésügyi Minisztérium minél gyorsabb segítsége.

A beszélgetésben felvetett kérdések — mint látható — újabb kérdéseket szültek. Egyikre-másikra választ, vagy „tervezett választ”, többé-kevésbé elfogadható magyarázatot is próbáltak adni az egyetem vezetői. A problémákat mindenesetre látják, keresik is a megoldásokat — de meddig, s vajon kaphatnak-e, és kapnak-e segítséget a kérdésekben érintett más szervektől, felettes hatóságoktól?

SZABÓ MAGDOLNA

Kétezer hallgatóból 38 párttag

Csökkenő tendencia — Ki lehet párttag? — Kritika vagy hiperkritika

A József Attila Tudományegyetem öt híján kétezer hallgatójából 38 tagja az MSZMP-nek, 22 fiú és 16 lány. Ez a két százalék alatti arány igen alacsony. 1968-ban, amikor még 21 év volt a korhatár, — tehát a hallgatóknak körülbelül a fele volt olyan idős, hogy párttag lehessen, — 43 párttag hallgató volt. Vagyis nem csupán a jelenlegi létszám alacsony, hanem a négy évvel korábbihoz képest csökkenő tendencia is észlelhető. A pártépítő tevékenységet természetesen nem lehet csupán számszerű adatok alapján megítélni, ezen a téren rossz útra vezet a statisztikusok kimutatható sikerre törekvés. Jelenleg ez a veszély azonban egyáltalán nem fenyeget, a párttagok alacsony száma viszont problémákra enged következtetni. Ezek a problémák szerteágazóak, részben túlfutnak az egyetem falain, részben azokon belül szülnének.

Mit tehet és mit tesz például a KISZ a pártépítés érdekében? Mert tehet: téves az a felfogás, amely szerint ha valaki magától nem kéri felvételt, akkor ne is befolyásoljuk, ne folytassunk „tagtoborzást”. Végső soron valóban mindenki maga dönti el, belép-e a pártba, ha úgy tetszik: lelkiismereti szabadsága alapján ki-ki maga határoz. Ám az, hogy valaki párttag lesz, hosszabb folyamat eredménye. Nos, hogy ez a folyamat ne akadjon meg, abban komoly szerepe lehet az agitációnak, a külső ráhatásoknak. Azokban az alapszervezetekben, ahol a KISZ-munka magas színvonalú, általában vannak párttagok is. Ez viszont a kisebbség. A helyzet ma az, hogy az átlagos KISZ-élet már nem tud olyan klímát teremteni, amelyben párttaggá érhet valaki. Ezt erősíti meg a párttag hallgatók többségének véleménye is, azoké, akik elsősorban nem az ifjúsági mozgalom ösztönző hatására let-

tek párttaggá. A pártépítés természetesen nem kizárólag, sőt nem is elsősorban a KISZ feladata. Oktalanság lenne, ha minden nehézség okát a KISZ-ben keresnénk. A pártalapszervezetek és pártcsoportok pártépítő munkája az alapvető.

Abban, hogy egy hallgató belépjen a pártba, még két nagyon fontos hatás játszik szerepet: egyrészt azok az adottságok, amelyekkel a hallgató az egyetemre érkezik, másrészt az oktató párttagok személyes példamutatása, közvetlen kapcsolata a hallgatókkal, az ő egyéni agitációja. A KISZ elsősorban a pártszervekkel együttműködve segítheti elő a pártépítést. Ezen a téren a reális lehetőségek nagyobbak, mint amennyi megvalósul belőlük. Ennek az együttes munkának fontos feladata, hogy segítsen a hallgatókban reális képet kialakítani a párttal. Gyakori jelenség ugyanis, hogy a hallgatóknak leegyszerűsített elképzeléseik vannak, mégpedig kétféle értelemben: egyik részük szeme előtt egy, a földi valóságban felül álló kép lebeg (s ez maga is a belépést akadályozó tényező egyike), másik részük viszont — egyes konkrét negatív tapasztalatokat általánosítva — kiábrándultságának ad hangot.

Hogyan reagálnak a hallgatók, ha valaki közülük a pártba jelentkezik? Az esetek többségében normális, természetes a reakció. Megfigyelhető, hogy az alapszervezetek nagyobb része igyekszik lelkiismeretesen élni ajánlási jogával. Az alapos vizsgálat olykor azonban hiperkritikusságra csap át. Több olyan eset fordult elő, amikor — szem elől tévesztve az összképet — az alapszervezetek arra valóban érdemes jelentkezést sem ajánlottak a pártba, mert az esetleg nem felelt meg teljesen — eleve ember lévén — az ideális követelmények mindegyikének.

Előfordultak rosszul előkészített, tartalmatlan ajánló-taggyűlések is. (Volt olyan eset, hogy a taggyűlés csak harmadszori nekirugaszkodásra gyűlt össze határozatképes létszámban.)

Az ajánlás a KISZ alapszervezetek számára adományozott jog. Megítélésünk szerint a jelenlegi helyzet nem ad okot ennek általános revíziójára. Az iménti példához hasonló — nyugodtan mondhatjuk — felelőtlen magatartás elkerülésére azonban mindent meg kell tenni.

A felvételi korhatár 18 évre való leszállításából adódó új lehetőségeknek és új problémáknak még csak a felsorolására sincs hely e cikk keretei között. Pozitívum, hogy nem szűkül a felsőbb évfolyamokra a párttagok köre, és az is, hogy többen már párttagként érkeznek az egyetemre. Ezek a tények azonban negatív mozzanatokkal is bírnak: a középiskolákban, vagy a honvédségnél sokszor alacsonyabb a felvételi mércé, mint az egyetemen. Az elmúlt másfél évben tanúi lehettünk elsőévesek elhamarkodott (és vissza is utasított) jelentkezésének. A bizalmat természetesen előre nem lehet megvonni a párttagként ide érkezőktől, vagy a néhány egyetem hónapot után felvételüket kérelmezőktől. Fokozottabb figyelmet kell azonban fordítani az első évesekkel kapcsolatos pártépítésre.

Megközelítőleg sem nyert még csak említést sem a pártépítés összes problémája e cikk kereteiben. Nem esett szó arról, miért van csak 16 párttag a lányok között; mennyire reális a karrierista szándékú jelentkezők veszélye stb. Amikor első sorban a problémákról esett szó, az a cél vezetett, hogy tudatosításukkal maguknak a problémáknak a megoldását segítsük elő.

B. GY.

Lengyel Napok

Lengyel napokat rendeztek április 22. és 26. között a JATE Móra Ferenc Kollégiumában. A rendezvénysorozat első napján kiállítás nyílt a kollégium kultúrtermében Zsófia Mróz lengyel fotóművész munkáiból, majd a magyarországi Lengyel Kulturcentrum feladatairól, munkájáról és a mai lengyel irodalomról tartottak tájékoztató előadásokat a Lengyel Kultúra munkatársai. Április 24-én este Lengyelországgal kapcsolatos politikai kérdésekről beszélgettek a kollégisták és vendégeik Varga Iona adjunktus vezetésével. A következő napon Hemmert János festőművész tartott előadást.

Tudományos ülés a Bőrklinikán

Kétnapos nemzetközi ülést rendezett április végén a Magyar Dermatológiai Társulat az orvosegyetemen. Az ülészak résztvevői J. A. Milne, a glasgowi egyetem professzorának, H. Ippen, düsseldorfi professzornak és S. E. Gorbovitsky, a leningrádi egyetem bőrklinikájának igazgató professzora előadásán kívül

neves szegedi, budapesti, debreceni bőrgyógyász szakemberek előadásait is hallgatták. A kétnapos ülés kerekasztal konferenciával zárult, amelyen a szegedi bőrklinikán folyó tudományos munkáról számoltak be a vendéglátó orvosok, megismertették a társulat tagságával az eddig elért eredményeket.

Az emberi elme nagyszerű alkotása

„Az emberi elme nagyszerű alkotásai között aligha van még egy, mely alapvető fontosságban vetekedhetnék a nyelvvel... Valóban emberinek mondható társadalmat még kezdetleges fokon sem lehet valamelyes nyelv nélkül elképzelni.” (Bárczi Géza)

„Az a tény, hogy anyanyelvem magyar és magyarul beszélek, gondolkodom, írok, életem legnagyobb eseménye, melyhez nincs fogható... Mélyen bennem van, a vérem csöppjeiben, idegeim dúcában, matematikai rejtélyként.” (Kosztolányi Dezso)

kosabb gondolataink, legbensőbb érzéseink az anyanyelvünkön fogalmazódnak. Az idegen nyelv ruha, amelyet magunkra öltöttünk. Az anyanyelv az mi magunk, a testünk, a vérünk.

A nyelv állandóan változik, fejlődik. Mint a kert fái és bokrai, virágok és gyümölcsök terem, de hoz vadhajításokat is. Ezeket le kell nyesegetnünk. Nyelvünknek — jóformán azóta, hogy írásbelisége van, megváltak az ápolói, védői, gondo-

zói. Nyelvtanírók, nyelvtudósok, nyelvészek és a szépirok, akik a művész alázatával, a mester szorgalmával bántak nyersanyagukkal.

Nagy a nyelvvél való foglalkozás, a nyelvművelés múltja. De méltó a múlthoz a jelene is: egyre növekvő az érdeklődés a társadalom mind szélesebb rétegeiben, a gyári munkások, a földelken dolgozók között csökken, mint a katedrán állók, a tudományos intézetekben munkálkodók, a művészek között. Rádió-

előadások, tévéműsorok... társadalmi ügy lett anyanyelvünk ügye: soha nem volt ennél demokratikusabb (a szó szoros értelmében) a nyelvművelés, a nyelvvél való törődés.

Igaz, szükség is van erre. A -suk, -sük nyelv, az átbeszél, kitérgetéle borzalmak, a jelzéssel él a minisztérium felé -szerű szörnyetegek; az előadás jelentőségét az képezi -féle terpeszkedő rútságok, a szubjektív emóziók objektív adekvátjai-ról szóló kritikák idegenszerűségei: a lehváltak róla a vizes lepedőt -féle szó-láskéveredések, a bölcsője nem paplanos ágyban ringott -féle képzavarok, meg általában a sablonszerű, nyelvi kliséket használó beszéd- és írásmód, a divatos kifejezéseket unós-untalan alkalmazó megnyilatkozások és más vadhajításai nyelvünknek megkívnájuk a határozott ellenzést és a jó szóval való meggyőzést, a nyelvi nevelést egyaránt.

Nyelvművelőink végzik is a kötelességüket, teszik dolgukat. Hagyomány immár, hogy évente egyszer a magyar nyelv hete rendezvényein még erősebben szóba kerülnek a nyelv kérdései, előadások, ankétok sora szolgálja a nagy célt: a nyelvi műveltség kiszélesítését, az anyanyelv

védelmét, csinósítását, pallérozását.

De a hétköznapi nyelv művelői mi magunk vagyunk, a nyelv használói. S rajtunk áll, hogy a magyar nyelv hetének rendezvénye sorozata ne legyen kampány, amelynek elmúltával marad minden a régi, hogy ne csak ez a hét legyen a magyar nyelv, hanem a többi is: minden megnyilatkozásunk úgy hangozzék el, úgy íróják le, mint ha mindig a magyar nyelv hete volna. Így lesz nyelvünknek nemcsak hete, hanem hónapja, éve, évtizede, évszázada, évezrede...

VÉGH JÓZSEF MIHÁLY

Dr. Antalffy György egyetemi tanár, a Jogtudományi Kar dékánja, a Magyar Jogász Szövetség elnöke Brüsszelben részt vett a Demokratikus Jogászok Nemzetközi Szervezete folyóiratának, szerkesztő bizottságának ülésén.

Dr. Boda Domokos professzort, a SZOTE Gyermekgyógyászati Klinikájának igazgatóját tiszteletbeli tagjává választotta és előadások tartására hívta meg a Csehszlovák Gyermekorvosok Társasága.